

32002L0053

20.7.2002.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 193/1

DIREKTIVA VIJEĆA 2002/53/EZ**od 13. lipnja 2002.****o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

(5) Sve države članice sastavljaju jedan ili više nacionalnih kataloga sorata priznatih za certificiranje i stavljanje na tržište na njihovom državnom području.

Uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 37.,

(6) Ovi katalozi moraju se sastaviti u skladu s ujednačenim pravilima tako da priznate sorte budu prepoznatljive, postojeane i dovoljno ujednačene te da su zadovoljavajuće vrijednosti za uzgoj i uporabu.

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

(7) Prikladno je uzeti u obzir međunarodno utvrđena pravila za određene odredbe koje se tiču priznavanja sorata na nacionalnoj razini.

nakon savjetovanja s Gospodarskim i socijalnim odborom,

budući da:

(8) S ciljem provođenja ispitivanja za priznavanje sorte, mora se utvrditi velik broj ujednačenih kriterija i najmanjih zahtjeva.

(1) Direktiva Vijeća 70/457/EEZ od 29. rujna 1970. o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta ⁽²⁾ često je i znatno izmjenjivana ⁽³⁾. Radi jasnoće i racionalnosti, navedenu Direktivu treba kodificirati.

(9) Odredbe koje se odnose na vremensko razdoblje tijekom kojeg će priznavanje sorte biti valjano, na razloge zbog kojih priznavanje može biti opozvano i na održavanje sorte moraju biti standardizirane i države članice obavješćuju jedna drugu o priznavanju i povlačenju sorata.

(2) Proizvodnja poljoprivrednog sjemena i mladica zauzima važno mjesto u poljoprivredi Zajednice.

(10) Poželjno je uspostaviti pravila u vezi s prikladnošću nazivlja sorata i razmjenom informacija između država članica.

(3) Zbog tog je razloga Vijeće usvojilo Direktive koje se tiču stavljanja na tržište sjemena repe (2002/54/EZ) ⁽⁴⁾, sjemena krmiva (66/401/EEZ) ⁽⁵⁾, sjemena žitarica ⁽⁶⁾, sjemena krumpira (2002/56/EZ) ⁽⁷⁾ i sjemena uljarica i vlaknastih biljki (2002/57/EZ) ⁽⁸⁾.

(11) Kada se objavi u zajedničkom katalogu, sjeme obuhvaćeno ovom Direktivom treba se moći slobodno stavljati na tržište unutar Zajednice.

(4) Potrebno je sastaviti zajednički katalog sorata. Ovaj katalog može biti sastavljen samo na temelju nacionalnih kataloga.

(12) Ipak, države članice trebaju imati pravo izraziti putem posebnog postupka svaku primjedbu koju imaju u vezi sa sortom.

⁽¹⁾ Mišljenje doneseno 9. travnja 2002. (još nije objavljeno u Službenom listu).⁽²⁾ SL 225, 12.10.1970., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 98/96/EZ (SL L 25, 1.2.1999., str. 27.).⁽³⁾ Vidjeti Prilog I., dio A.⁽⁴⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 12.⁽⁵⁾ SL 125, 11.7.1966., str. 2298./66. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/64/EZ (SL L 234, 1.9.2001., str. 60.).⁽⁶⁾ SL 125, 11.7.1966., str. 2309./66. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/64/EZ.⁽⁷⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 60.⁽⁸⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 74.(13) Komisija će objaviti u *Službenom listu Europske zajednice*, seriji C, sorte koje su dodane zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta.

(14) Potrebno je osigurati mjere prepoznavanja ekvivalentnosti pregleda i provjera sorata koje se provode u trećim zemljama.

- (15) Pravila Zajednice ne bi se trebala primjenjivati na sorte sjemena ili reprodukcijskog materijala za koje se pokaže da su namijenjene izvozu u treće zemlje.
- (16) U svjetlu znanstvenog i tehničkog napretka, sada je moguće uzgojiti sorte pomoću genetske modifikacije. Zato prilikom odlučivanja treba li priznati genetski modificirane sorte u smislu Direktive Vijeća 90/220/EEZ od 23. travnja 1990. o namjernom ispuštanju genetski modificiranih organizama u okoliš⁽¹⁾ države članice trebaju uzeti u obzir svaki rizik u vezi s njihovim namjernim ispuštanjem u okoliš. Osim toga, trebaju se utvrditi uvjeti pod kojima se takve genetski modificirane sorte priznaju.
- (17) Stavljanje na tržište nove hrane i sastojaka nove hrane uređeno je na razini Zajednice Uredbom (EZ) br. 258/97 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾. Zato je opravdano da država članica, kada odlučuje o priznavanju sorte, uzme u obzir svaki rizik vezan uz zdravu hranu. Osim toga, moraju se utvrditi uvjeti pod kojima će se te sorte priznati.
- (18) U svjetlu znanstvenog i tehničkog napretka, trebaju se uvesti pravila trgovine za kemijski tretirano sjeme i reprodukcijski materijal.
- (19) Nužno je osigurati očuvanje genetskih resursa biljke. U tom smislu trebaju se utvrditi uvjeti koji će, u okviru zakonodavstva o trgovini sjemenom, omogućiti očuvanje uporabom *in situ* sorata ugroženih genetskom erozijom.
- (20) Mjere potrebne za primjenu ove Direktive trebaju se usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽³⁾.
- (21) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na obveze država članica u vezi s rokovima za prijenos Direktiva određenih u Prilogu I. dijelu B,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

1. Ova se Direktiva odnosi na priznavanje uključenja u zajednički katalog sorata poljoprivrednih biljnih vrsta, i to repe, krmiva, žitarica, krumpira, uljarica i vlaknastih biljki čije se

⁽¹⁾ SL L 117, 8.5.1970., str. 15. Direktiva stavljena izvan snage Direktivom 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 106, 17.4.2001., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 43, 14.2.1997., str. 1.

⁽³⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

sjeme može stavljati na tržište u skladu s uvjetima Direktiva koje se odnose na stavljanje na tržište sjemena repe (2002/54/EZ), krmiva (66/401/EEZ), žitarica (66/402/EEZ), krumpira (2002/56/EZ) te uljarica i vlaknastih biljki (2002/57/EZ).

2. Zajednički katalog sorata sastavlja se u skladu s nacionalnim katalozima država članica.

3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na sorte čije je sjeme ili reprodukcijski materijal namijenjen izvozu u treće zemlje.

Članak 2.

Za potrebe ove Direktive „službene mjere” znači mjere koje poduzimaju:

- (a) državna tijela; ili
- (b) pod odgovornošću države, svaka pravna osoba bilo da je regulirana javnim ili privatnim pravom; ili
- (c) svaka fizička osoba koja je za to propisno određena u obavljanju pomoćnih aktivnosti koje su pod kontrolom države;

pod uvjetom da osobe navedene pod (b) i (c) ne ostvaruju nikakav privatni dobitak iz takvih mjera.

Članak 3.

1. Svaka država članica utvrđuje jedan ili više kataloga sorata službeno priznatih za certificiranje i stavljanje na tržište na njezinom državnom području. Svaka osoba može potražiti informacije u katalozima.

2. U slučaju sorata (samooplodne linije, hibridi) namijenjenih isključivo kao sastojci završnih sorata, odredbe stavka 1. primjenjuju se samo u mjeri u kojoj se njihovo sjeme stavlja na tržište pod njihovim imenom.

Uvjeti pod kojima se odredbe stavka 1. također primjenjuju na ostale složene sorte mogu se odrediti u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. U međuvremenu, u slučaju žitarica osim kukuruza, države članice mogu primijeniti te odredbe na ostale složene sorte u odnosu na sjeme namijenjeno certificiranju na njihovim državnim područjima.

Složene sorte se kao takve moraju označiti.

3. Države članice mogu odrediti da je priznavanje sorte za uključenje u zajednički katalog ili u katalog druge države članice izjednačeno s priznavanjem za uključenje u njihov katalog. Ako se tako predvidi, država članica oslobađa se obveze iz članka 7., članka 9. stavka 4. i članka 10. stavaka od 2. do 5.

Članak 4.

1. Države članice osiguravaju da se sorta prizna samo ako je prepoznatljiva, postojana i dovoljno ujednačena. Sorta mora biti zadovoljavajuće vrijednosti za uzgoj i uporabu.

2. Ispitivanje vrijednosti za uzgoj i uporabu nije potrebno:

(a) za priznavanje sorata trave ako uzgajivač izjavi da sjeme njegove sorte nije namijenjeno uzgoju krmnog bilja;

(b) za priznavanje sorata čije će se sjeme stavljati na tržište u drugoj državi članici koja je već priznala te sorte, s obzirom na njihovu vrijednost za uzgoj i uporabu;

(c) za priznavanje sorata (samooplodne linije, hibridi) koje su namijenjene isključivo kao sastojci hibridnih sorata koje ispunjavaju zahtjeve iz stavka 1.

3. U slučaju sorata na koje se primjenjuje točka (a) stavka 2. može se odlučiti, u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. i ako je to opravdano interesom slobodne razmjene sjemena u Zajednici, da se odgovarajućom provjerom pokaže pogodnost sorata za deklariranu namjenu. U takvim se slučajevima utvrđuju uvjeti provjere.

4. U slučaju genetski modificirane sorte u smislu članka 2. stavaka 1. i 2. Direktive 90/220/EEZ, sorta se priznaje jedino ako su poduzete sve odgovarajuće mjere s ciljem izbjegavanja štetnih posljedica za zdravlje ljudi i okoliš.

5. Ipak, kada se materijal dobiven iz biljne sorte namjerava uporabiti kao hrana ili sastojak hrane u okviru Uredbe (EZ) br. 258/97, takva hrana ili sastojci hrane ne smiju:

— predstavljati opasnost za potrošača,

— zavarati potrošača,

— razlikovati se od hrane ili sastojaka hrane koje namjeravaju zamijeniti u toj mjeri da njihova normalna potrošnja bude nutricionistički štetna za potrošača.

6. U interesu očuvanja biljnih genetskih resursa kako je navedeno u članku 20. stavku 2., države članice mogu odstupiti od kriterija za priznavanje iz prve rečenice stavka 1. samo ako su utvrđeni posebni uvjeti u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. imajući u vidu zahtjeve iz članka 20. stavka 3., točaka (a) i (b).

Članak 5.

1. Sorta se smatra prepoznatljivom ako je, bez obzira na umjetno ili prirodno podrijetlo od početne iz koje je izvedena, jasno različita u jednoj ili više bitnih karakteristika od bilo koje druge sorte poznate u Zajednici.

Karakteristike sorte moraju biti pogodne za precizno prepoznavanje i preciznu definiciju.

Sorta poznata u Zajednici je svaka sorta koja je, u vrijeme kada je zahtjev za priznavanje sorte uredno podnesen:

— ili uvrštena u zajednički katalog sorata poljoprivrednih biljnih vrsta ili u katalog sorata povrtnih vrsta; ili je,

— iako nije uvrštena u kataloge, priznata ili je podnesen zahtjev za priznavanje u državi članici o kojoj se radi ili nekoj drugoj državi članici, bilo za certificiranje i stavljanje na tržište ili za certificiranje za druge zemlje,

osim ako više ne ispunjava uvjete u svim državama članicama kojih se tiče prije donošenja odluke o zahtjevu za priznavanje sorte.

2. Sorta se smatra postojanom ako nakon uspješnog razmnožavanja ili umnožavanja ili na kraju svakog ciklusa (gdje je uzgajivač definirao poseban ciklus razmnožavanja ili umnožavanja) ostane vjerna opisu njenih bitnih karakteristika.

3. Sorta se smatra dovoljno ujednačenom ako su, bez obzira na mali broj otklona, biljke od kojih je sastavljena, uzimajući u obzir prepoznatljiva obilježja reproduktivnog sustava biljki, slične ili genetski identične što se tiče ukupnih karakteristika koje se razmatraju u ovu svrhu.

4. Vrijednost sorte za uzgoj ili uporabu smatra se zadovoljavajućom ako, u usporedbi s ostalim sortama priznatim u katalogu dotične države članice, njena kakvoća u cjelini nudi, barem što se tiče proizvodnje u bilo kojoj regiji, jasno poboljšanje bilo za uzgoj, bilo što se tiče uporabe priroda ili njihovih proizvoda. Kada su druge, više karakteristike prisutne, posebne manje vrijedne karakteristike ne uzimaju se u obzir.

Članak 6.

Države članice osiguravaju da sorte iz drugih država članica podliježu istim zahtjevima, posebno u vezi s postupkom priznavanja, kao onima koji se primjenjuju na domaće sorte.

Članak 7.

1. Države članice određuju da se priznavanje sorata zasniva na rezultatima službenih ispitivanja, posebno pokusnih uzgoja, koja pokrivaju dovoljan broj karakteristika da bi se sorta opisala. Metode za određivanje karakteristika moraju biti točne i pouzdane. Da bi se ustanovila prepoznatljivost, pokusni uzgoji moraju uključivati barem dostupne usporedive sorte koje su poznate u Zajednici u smislu članka 5. stavka 1. S ciljem primjene članka 9., uključuju se ostale dostupne usporedive sorte.

2. U skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2., imajući u vidu najnovije znanstveno i stručno znanje, utvrđuje se sljedeće:

(a) najmanje karakteristike koje se moraju ispitati kod raznih sorata;

(b) najmanji zahtjevi za provođenje ispitivanja;

(c) potrebni pokusni uzgoji koji se moraju izvesti radi procjene vrijednosti za uzgoj i uporabu koji mogu odrediti:

— postupke i uvjete pod kojima sve ili neke države članice mogu pristati na uključivanje u pokusne uzgoje, putem upravne suradnje, sorte za koje je u drugoj državi članici podnijet zahtjev za priznavanje,

— uvjete suradnje između tijela država članica sudionica,

— utjecaj rezultata pokusnih uzgoja,

— standarde koji se odnose na informaciju o pokusnim uzgojima radi procjene vrijednosti za uzgoj i uporabu.

3. Kada je ispitivanje genealoških sastojaka potrebno da bi se proučavali hibridi i sintetske sorte, države članice osiguravaju da se rezultati ispitivanja i opis genealoških sastojaka, ako to uzgajivač zahtijeva, smatraju povjerljivima.

4. (a) U slučaju genetski modificirane sorte iz članka 4. stavka 4., provodi se procjena rizika za okoliš jednaka onoj utvrđenoj u Direktivi 90/220/EEZ.

(b) Postupci koji osiguravaju da procjena rizika za okoliš i ostali odgovarajući elementi budu jednaki onima iz Direktive 90/220/EZ donose se, na prijedlog Komisije, Uredbom Vijeća koja se temelji na pravnoj osnovi iz Ugovora. Dok ta Uredba ne stupi na snagu, genetski modificirane sorte priznaju se samo radi uključivanja u nacionalni katalog nakon što se priznaju za stavljanje na tržište u skladu s Direktivom 90/220/EEZ.

(c) Stupanjem Uredbe iz točke (b) na snagu, na genetski modificirane sorte više se ne primjenjuju članci od 11. do 18. Direktive 90/220/EEZ.

(d) Tehničke i znanstvene pojedinosti primjene procjene rizika za okoliš usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2.

5. (a) Države članice osiguravaju da se sorta koju se namjerava rabiti u svrhe navedene u ovom stavku prizna samo ako:

— je hrana ili sastojak hrane već odobren sukladno Uredbi (EZ) br. 258/97, ili

— su odluke o ovlaštenju iz Uredbe (EZ) br. 258/97 priznate u skladu s člankom 23. stavkom 2.

(b) U slučaju utvrđenom u drugoj alineji stavka (a), uzimaju se u obzir kriteriji iz članka 4. stavka 5. i načela procjene utvrđene u Uredbi (EZ) br. 258/97.

(c) Tehničke i znanstvene pojedinosti o primjeni mjera iz točke (b) usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2.

Članak 8.

Podnositelj zahtjeva za priznavanje sorte, na zahtjev država članica, kod podnošenja zahtjeva naznačuje je li takav zahtjev već predan u nekoj drugoj državi članici i kojoj te je li odobren.

Članak 9.

1. Svaka država članica priprema službeno izdanje kataloga sorata priznatih na njezinom državnom području i ime osobe ili osoba odgovornih za održavanje sorata u njihovim zemljama. Kada je više osoba odgovorno za održavanje sorata, ne moraju

biti objavljena imena. Ako imena nisu objavljena, u katalogu se navodi tijelo koje čuva popis imena osoba odgovornih za održavanje sorata.

2. Države članice prilikom priznavanja osiguravaju, koliko je god to moguće, da je sorta poznata pod istim imenom u svim državama članicama.

Ako je poznato da se sjeme ili reproduksijski materijal dotične sorte stavlja na tržište u nekoj drugoj zemlji pod drugim imenom, to se ime također navodi u katalogu.

3. Uzimajući u obzir dostupne podatke, države članice osiguravaju da sorta koja se jasno ne razlikuje:

— od sorte prethodno priznate u toj ili drugoj državi članici, ili

— od druge sorte koja je procijenjena s obzirom na prepoznatljivost, postojanost ili ujednačenost prema pravilima koja odgovaraju ovoj Direktivi, a da nije, međutim, sorta poznata u Zajednici u smislu članka 5. stavka 1.,

nosi ime te sorte. Ova se odredba ne primjenjuje ako bi to ime moglo dovesti u zabludu ili prouzročiti nejasnoće u vezi s dotičnom sortom ili ako, prema svim odredbama države članice koje se tiču imena sorata, druge činjenice sprečavaju njegovu uporabu, ili ako prava trećih priječe slobodnu uporabu tog imena u vezi s odnosnom sortom.

4. Države članice sastavljaju evidenciju o svakoj priznatoj sorti koja sadrži opis sorte i jasan sažetak svih činjenica na kojima se priznavanje zasniva. Opis sorata treba odgovarati biljkama uzgojenim izravno iz sjemena i mladica iz kategorije „potvrđeno sjeme i reproduksijski materijal”.

5. Države članice osiguravaju da su priznate genetski modificirane sorte jasno označene kao takve u katalogu sorata. Nadalje, osiguravaju da svaka osoba koja stavlja takve sorte na tržište jasno naznači u prodajnom katalogu da je sorta genetski modificirana.

6. Što se tiče prikladnosti oznake sorte, primjenjuje se članak 63. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o zaštiti biljnih sorata Zajednice⁽¹⁾.

Detaljna provedbena pravila o prikladnosti oznaka sorata mogu se priznati u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2.

⁽¹⁾ SL L 227, 1.9.1994., str. 1. Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 2506/95 (SL L 258, 28.10.1995., str. 3).

Članak 10.

1. O svakom zahtjevu ili odustajanju od zahtjeva za priznavanje sorte, svakom upisu u katalog sorata, kao i svakoj njegovoj dopuni, odmah se izvješćuju ostale države članice i Komisija.

2. Države članice za svaku novu priznatu sortu šalju ostalim državama članicama i Komisiji kratak opis njezinih uporabnih značajki. Ova se odredba ne primjenjuje u slučaju sorata (samooplodne linije, hibrida) namijenjenih isključivo da budu sastojci konačnih sorata. One moraju, na zahtjev, također ispunjavati posebna svojstva koja daju sorti prepoznatljivost u odnosu na ostale slične sorte.

3. Svaka država članica stavlja na raspolaganje ostalim državama članicama i Komisiji evidencije iz članka 9. stavka 4. o sortama koje su priznate ili koje su to prestale biti. Informacija razmijenjena u vezi s tim evidencijama smatra se povjerljivom.

4. Države članice osiguravaju da su evidencije priznavanja dostupne osoblju i isključivoj uporabi svake osobe koja može dokazati legitimni interes. Ove se odredbe ne primjenjuju kada se informacija mora, sukladno članku 7. stavku 3., smatrati povjerljivom.

5. Kada je priznavanje sorte odbijeno ili opozvano, rezultati ispitivanja moraju biti dostupni osobama na koje takva odluka utječe.

Članak 11.

1. Države članice osiguravaju da se priznate sorte održavaju u skladu s priznatom praksom održavanja sorte.

2. U svako doba mora biti moguće provjeriti održavanje iz evidencija koje vodi osoba ili osobe odgovorne za sortu. Ti zapisi također pokrivaju proizvodnju svih generacija koje prethode osnovnom sjemenu ili reproduksijskom materijalu.

3. Uzorci se mogu zatražiti od osobe odgovorne za sortu. Takvi se uzorci, ako je potrebno, mogu uzeti službeno.

4. Kada se održavanje provodi u državi članici različitoj od one u kojoj je sorta priznata, dotične države članice pomažu jedna drugoj upravno u pogledu provjere.

Članak 12.

1. Priznavanje je valjano do kraja desete kalendarske godine nakon godine priznavanja.

Priznavanje sorata od strane bivše Demokratske Republike Njemačke prije njemačkog ujedinjenja valjano je najkasnije do kraja desete kalendarske godine nakon njihovog upisa u katalog sorata koji je sačinila Savezna Republika Njemačka u skladu s člankom 3. stavkom 1.

2. Priznavanje sorte može se obnoviti u određenim razmacima ako se još uvijek uzgaja na takvom stupnju da bi se to opravdalo ili će se zadržati u interesu očuvanja genetskih resursa biljke i osiguravajući da je još uvijek udovoljeno zahtjevima u pogledu prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti ili kriterijima određenim u članku 20. stavcima 2. i 3. Osim u slučaju genetskih resursa biljke u skladu sa značenjem iz članka 20., zahtjevi za obnovu podnose se najkasnije dvije godine prije isteka priznavanja.

3. Rok valjanosti priznavanja privremeno se produžuje dok se ne donese odluka o zahtjevu za obnovu.

Članak 13.

1. Države članice osiguravaju razjašnjenje svake sumnje koja se pojavi nakon priznavanja sorte, a koja se tiče njezine prepoznatljivosti ili njezinog imena u vrijeme priznavanja.

2. U slučaju kada se, nakon priznavanja sorte, utvrdi da uvjeti koji se tiču prepoznatljivosti u smislu članka 5. nisu bili ispunjeni u vrijeme priznavanja, priznavanje se zamjenjuje drugom odlukom ili, gdje je to primjereno, opozivom u skladu s ovom Direktivom.

Donošenjem druge odluke, sorta, počevši od datuma prvotnog priznavanja, više se ne smatra sortom poznatom u Zajednici u smislu članka 5. stavka 1.

3. U slučaju kada se, nakon priznavanja sorte, utvrdi da njeno ime u smislu članka 9. nije bilo prihvatljivo u vrijeme priznavanja sorte, ime se prilagođava u skladu s ovom Direktivom. Države članice mogu dozvoliti da se prvotno ime privremeno rabi kao dodatno ime. U skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. može se utvrditi detaljan postupak u skladu s kojim se prvotno ime može rabiti kao dodatno.

4. U skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2., mogu se utvrditi pravila za primjenu stavaka 1. i 2.

Članak 14.

1. Države članice osiguravaju da se priznavanje sorte opozove ako:

(a) se dokaže, prilikom ispitivanja, da sorta više nije prepoznatljiva, postojana ili dovoljno ujednačena;

(b) osoba ili osobe odgovorne za sortu tako zahtijevaju, osim ako se radi o održavanju sorte.

2. Države članice mogu opozvati priznavanje sorte:

(a) ako ona ne udovoljava zakonima i drugim propisima usvojenim sukladno ovoj Direktivi;

(b) ako su, u vrijeme podnošenja zahtjeva za priznavanje ili za vrijeme ispitivanja, dane lažne ili prijevarne pojedinosti koje se tiču čimbenika na bazi kojih je priznavanje odobreno.

Članak 15.

1. Države članice osiguravaju da se sorta izbriše iz njihova kataloga ako je priznavanje sorte opozvano ili ako je rok valjanosti priznavanja istekao.

2. Države članice mogu, na svom državnom području, dozvoliti rok za certifikaciju i stavljanje na tržište sjemena ili reprodukcijiskog materijala najkasnije do 30. lipnja treće godine po isteku priznavanja.

U slučaju sorata koje su uvrštene u skladu s člankom 16. stavkom 1. u zajednički katalog sorata iz članka 17., rok koji istječe zadnji od svih rokova priznavanja koji su odobreni u raznim državama članicama u skladu s prvim podstavkom primjenjuje se na stavljanje na tržište u svim državama članicama, uz uvjet da sjeme ili reprodukcijiski materijal dotične sorte nisu bili podvrgnuti nikakvom tržišnom ograničenju u pogledu te sorte.

Članak 16.

1. Države članice osiguravaju da, s učinkom od objave iz članka 17., sjeme sorata priznatih u skladu s ovom Direktivom ili u skladu s načelima koja odgovaraju ovoj Direktivi ne podliježe nikakvim tržišnim ograničenjima u pogledu sorte.

2. Država članica može, po zahtjevu o kojem se odlučuje sukladno postupku iz članka 23. stavka 2. ili članka 23. stavka 3., u slučaju genetski modificiranih sorata, biti ovlaštena zabraniti uporabu sorte na cijelom ili dijelu svog državnog područja ili utvrditi odgovarajuće uvjete za uzgoj sorte, u slučajevima iz podstavka (c), u skladu s uvjetima za uporabu proizvoda iz takvog uzgoja:

(a) u slučaju kada se utvrdi da uzgoj sorte, s obzirom na zdravlje bilja, može biti štetan za uzgoj drugih sorata ili vrsta; ili

(b) u slučaju kada službeni pokusni uzgoji koji se provode u državama članicama podnositeljicama zahtjeva, uz odgovarajuću primjenu članka 5. stavka 4., pokazuju da sorta, na bilo kojem dijelu njihovog državnog područja, ne proizvodi rezultate koji odgovaraju onim dobivenim od usporedive sorte priznate u toj državi članici ili kada je opće poznato da sorta nije pogodna za uzgoj u bilo kojem dijelu njihovog državnog područja zbog značajki kategorije sazrijevanja. Zahtjev se mora podnijeti prije kraja treće kalendarske godine nakon godine priznavanja;

(c) u slučaju kada ima valjane razloge, različite od onih već navedenih ili koji su mogli biti navedeni za vrijeme postupka iz članka 10. stavka 2., smatrati da sorta predstavlja rizik za zdravlje ljudi ili okoliš.

Članak 17.

Komisija na temelju podataka koje joj dostavljaju države članice i po njihovu prijemu objavljuje u seriji C *Službenog lista Europskih zajednica* pod naslovom „Zajednički katalog sorata poljoprivrednih biljnih vrsta” popis svih sorata čije sjeme i reprodukcijski materijal, sukladno članku 16., ne podliježe nikakvom tržišnom ograničenju u pogledu sorte, kao i podatke tražene u skladu s člankom 9. stavkom 1., koji se tiču osobe ili osoba odgovornih za održavanje sorte. Objavljeni izvještaj navodi države članice koje su ovlaštene u skladu s člankom 16. stavkom 2. ili člankom 18.

Objavljeni izvještaj sadrži popis sorata za koje se rok primjenjuje u skladu s drugim podstavkom članka 15. stavka 2. On naznačuje duljinu roka i, kada je to primjereno, države članice na koje se rok ne odnosi.

Objavljeni izvještaj jasno označava one sorte koje su genetski modificirane.

Članak 18.

Ako se utvrdi da uzgoj sorte uključene u zajednički katalog sorata može u bilo kojoj državi članici biti štetan u pogledu zdravlja bilja za uzgoj ostalih sorata ili vrsta, ili predstavlja rizik za okoliš ili zdravlje ljudi, ta država članica može po predaji zahtjeva biti ovlaštena u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. ili članka 23. stavka 3. u slučaju genetski modificirane sorte zabraniti stavljanje na tržište sjemena ili reprodukcijskog materijala te sorte na cijelom svom državnim području ili na jednom njegovom dijelu. Kada postoji neminovna opasnost širenja štetnih organizama ili neminovna opasnost za zdravlje ljudi ili okoliš, takvu zabranu može postaviti predmetna država članica odmah po predaji zahtjeva pa do konačne odluke. Ta se odluka, u slučaju genetski modificirane sorte, donosi u roku od tri mjeseca u skladu s postupkom utvrđenim u članku 23. stavku 2. ili članku 23. stavku 3.

Članak 19.

Kada sortu ne prizna država članica koja ju je prvotno priznala, jedna ili više drugih država članica može nastaviti priznavati tu sortu pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi za priznavanje na njihovom državnim području i da održavanje ostaje osigurano.

Članak 20.

1. U skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. mogu se utvrditi posebni uvjeti za uzimanje u obzir razvoja u odnosu na uvjete pod kojima kemijski tretirano sjeme može biti stavljeno na tržište.

2. Ne dovodeći u pitanje Uredbu Vijeća (EZ) br. 1467/94 od 20. lipnja 1994. o očuvanju, opisivanju, sakupljanju i korištenju genetskih resursa u poljoprivredi⁽¹⁾, posebni se uvjeti utvrđuju u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. za uzimanje u obzir razvoja glede očuvanja *in situ* i održive uporabe genetskih resursa biljke kroz rast i stavljanje na tržište sjemena domaćih vrsta i sorata koje su prirodno prilagođene lokalnim i regionalnim uvjetima te ugrožene genetskom erozijom.

3. Posebni uvjeti iz gornjeg stavka 2. osobito uključuju sljedeće:

(a) priznavanje domaćih vrsta i sorti u skladu s odredbama ove Direktive. Postupak službenog priznavanja uzima u obzir specifične kvalitativne karakteristike i zahtjeve. Posebno se uzimaju u obzir rezultati neslužbenih pokusa i praktično znanje stečeno za vrijeme uzgoja, reprodukcije i uporabe te detaljni opisi sorata i njihova nazivlja, kako su prijavljeni predmetnoj državi članici i, ako je to dovoljno, dovode do oslobođenja od zahtjeva za službenim ispitivanjem. Po priznavanju takve domaće vrste ili sorte, u zajedničkom katalogu se označava kao „čuvana sorta”;

(b) odgovarajuća količinska ograničenja.

Članak 21.

Posebni uvjeti mogu se ustanoviti u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. za uzimanje u obzir razvoja u području očuvanja genetskih resursa.

⁽¹⁾ SL L 159, 28.6.1994., str. 1.

Članak 22.

1. Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije o tome:

(a) pruža li službeno ispitivanje sorata koje je provedeno u trećoj zemlji ista jamstva kao ona određena u članku 7. i koja su provele države članice;

(b) pružaju li provjere prakse održavanja sorata provedene u trećoj zemlji ista jamstva kao one provedene u državama članicama.

2. Stavak 1. također se primjenjuje u odnosu na svaku novu državu članicu od datuma njena pristupanja do datuma kada moraju stupiti na snagu zakoni i drugi propisi potrebni za usklađivanje s ovom Direktivom.

Članak 23.

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za sjeme i reproduksijski materijal u poljoprivredi, hortikulturi i šumarstvu, osnovan člankom 1. Odluke Vijeća 66/399/EEZ ⁽¹⁾.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 4. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Rok utvrđen u članku 4. stavku 3. Odluke 1999/468/EZ određuje se na mjesec dana.

3. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Rok utvrđen u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ određuje se na tri mjeseca.

4. Odbor usvaja svoj poslovnik.

Članak 24.

Osim ako je drukčije određeno u člancima 16. i 18., ova Direktiva ne smije dovoditi u pitanje nacionalne zakone donesene

radi zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili bilja ili zaštite industrijske ili komercijalne imovine.

Članak 25.

Države članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih odredbi domaćeg prava iz područja koje pokriva ova Direktiva.

Komisija o tome obavješćuje druge države članice.

Članak 26.

1. Direktiva 70/457/EEZ izmijenjena Direktivama navedenim u Prilogu I. dijelu A ovime se stavlja izvan snage ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prijenos navedenih Direktiva određenih u Prilogu I. dijelu B.

2. Upućivanje na tu Direktivu tumači se kao upućivanje na ovu Direktivu i čita se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Članak 27.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 28.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg u 13. lipnja 2002.

Za Vijeće

Predsjednik

M. RAJOY BREY

⁽¹⁾ SL 125, 11.7.1966., str. 2289./66.

PRILOG I.

DIO A

DIREKTIVA STAVLJENA IZVAN SNAGE I NJEZINE IZMJENE

(iz članka 26.)

Direktiva 70/457/EEZ (SL L 225, 12.10.1970., str. 1.)	
Direktiva Vijeća 72/274/EEZ (SL L 171, 29.7.1972., str. 37.)	samo u odnosu na upućivanje na odredbe Direktive 70/457/EEZ u člancima 1. i 2.
Direktiva Vijeća 72/418/EEZ (SL L 287, 26.12.1972., str. 22.)	samo članak 7.
Direktiva Vijeća 73/438/EEZ (SL L 356, 27.12.1973., str. 79.)	samo članak 7.
Direktiva Vijeća 78/55/EEZ (SL L 16, 20.1.1978., str. 23.)	samo članak 6.
Direktiva Vijeća 79/692/EEZ (SL L 205, 13.8.1979., str. 1.)	samo članak 3.
Direktiva Vijeća 79/967/EEZ (SL L 293, 20.11.1979., str. 16.)	samo članak 2.
Direktiva Vijeća 80/1141/EEZ (SL L 341, 16.12.1980., str. 27.)	samo članak 1.
Direktiva Vijeća 86/155/EEZ (SL L 118, 7.5.1986., str. 23.)	samo članak 5.
Direktiva Vijeća 88/380/EEZ (SL L 187, 16.7.1988., str. 31.)	samo članak 6.
Direktiva Vijeća 90/654/EEZ (SL L 353, 17.12.1990., str. 48.)	samo u odnosu na upućivanje na odredbe Direktive 70/457/EEZ u članku 2. i Prilogu II. stavku I. točki 6.
Direktiva Vijeća 98/95/EZ (SL L 25, 1.2.1999., str. 1.)	samo članak 6.
Direktiva Vijeća 98/96/EZ (SL L 25, 1.2.1999., str. 27.)	samo članak 6.

DIO B

ROKOVI ZA TRANSPOZICIJU U NACIONALNO PRAVO

(kao što upućuje članak 26.)

Direktiva	Rok za transpoziciju
70/457/EEZ	1. srpnja 1972. ⁽¹⁾ ⁽²⁾
70/274/EEZ	1. srpnja 1972. (članak 1.) 1. siječnja 1973. (članak 2.)
72/418/EEZ	1. srpnja 1972. (članak 7.)
73/438/EEZ	1. srpnja 1974. (članak 7.)
78/55/EEZ	1. srpnja 1977. (članak 6.)
79/692/EEZ	1. srpnja 1977. (članak 3. stavak 9.) 1. srpnja 1982. (ostale odredbe)
79/967/EEZ	1. srpnja 1982. (članak 2.)
80/1141/EEZ	1. srpnja 1980. (članak 1.)
86/155/EEZ	1. ožujka 1986. (članak 5.)
88/380/EEZ	1. siječnja 1986. (članak 6. stavak 5. i 6.) 1. srpnja 1990. (ostale odredbe)
90/654/EEZ	
98/95/EZ	1. veljače 2000. (Ispravak SL L 126, 20.5.1999., str. 23.)
98/96/EZ	1. veljače 2000.

⁽¹⁾ Za Dansku, Irsku i Ujedinjenu Kraljevinu 1. srpnja 1973.; za Grčku 1. siječnja 1986.; za Španjolsku 1. ožujka 1986.; i za Portugal 1. siječnja 1989. za posebne vrste na koje se odnosi Direktiva o stavljanju na tržište sjemena vlaknastih biljaka – *Lolium multiflorum* Lam, *Lolium perenne* L. i *Vicia sativa*, L. i Direktiva o stavljanju na tržište sjemena žitarica – *Hordeum vulgare* L., *Oryza sativa*, *Triticum aestivum* L. emend. Fiori i Paol, i *Trisetum durum* Desf. *Zea mays* L. – i za ostale vrste na koje se odnosi ova Direktiva 1. siječnja 1991.

⁽²⁾ 1. siječnja 1995. za Austriju, Finsku i Švedsku.

Ali:

- Finska i Švedska mogu odgoditi najkasnije do 31. prosinca 1995. primjenu Direktive na svom državnom području u odnosu na stavljanje na tržište na njihovu području sjemena sorata navedenih u njihovim odnosnim nacionalnim katalogima sorata poljoprivrednih i povrtnih biljnih vrsta koje nisu službeno priznate u skladu s odredbama ove Direktive. Sjeme takvih sorata nije dozvoljeno stavljati na tržište na državnom području drugih država članica za to vrijeme,
- sorte poljoprivrednih i povrtnih biljnih vrsta koje su, na dan pristupa ili nakon toga, navedene u oba nacionalna kataloga Finske i Švedske i u zajedničkim upisnicima, ne podliježu nikakvim tržišnim ograničenjima u pogledu sorte,
- za vrijeme roka iz prve alineje, one sorte iz nacionalnih kataloga Finske i Švedske koje su službeno priznate u skladu s odredbama gore spomenute Direktive uključuju se u zajednički katalog sorata poljoprivrednih ili povrtnih vrsta.

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 70/457/EEZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1.	Članak 1. stavak 1.
Članak 1. stavak 2.	Članak 1. stavak 2.
Članak 22.	Članak 1. stavak 3.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.
Članak 3. stavak 1.a	Članak 3. stavak 2.
Članak 3. stavak 2.	Članak 3. stavak 3.
Članak 3. stavak 3.	Članak 3. stavak 4.
Članak 3. stavak 4.	Članak 3. stavak 5.
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6.	Članak 6.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 8.
Članak 9.	Članak 9.
Članak 10.	Članak 10.
Članak 11.	Članak 11.
Članak 12.	Članak 12.
Članak 12.a	Članak 13.
Članak 13.	Članak 14.
Članak 14.	Članak 15.
Članak 15.	Članak 16.
Članak 16.	—
Članak 17.	—
Članak 18.	Članak 17.
Članak 19.	Članak 18.
Članak 20.	Članak 19.
Članak 20.a	Članak 20.
Članak 21. stavak 1.	Članak 22. stavak 1.
Članak 21. stavak 3.	Članak 22. stavak 2.
Članak 23.	Članak 23. stavak 1., 2. i 4.
Članak 23.a	Članak 23. stavak 1., 3. i 4.
Članak 24.	Članak 24.
Članak 24.a	Članak 21.
—	Članak 25. ⁽¹⁾
—	Članak 26.
—	Članak 27.
—	Članak 28.
—	PRILOG I.
—	PRILOG II.

⁽¹⁾ 98/95/EZ članak 9. stavak 2. i 98/96/EZ članak 8. stavak 2.